

INFORMACIJA DĖL ŠILDYMO SEZONO PRADŽIĄ REGLAMENTUOJANČIŲ TEISĖS AKTŲ NUOSTATŲ TAIKYMO 2019-09-05

Artėjant 2019-2020 m. šildymo sezonui ir siekiant išvengti nesklaidumų paleidžiant pastatų, prijungtų prie centralizuotų šilumos tiekimo sistemų, šildymo sistemas, Lietuvos šilumos tiekėjų asociacija primena apie žemiau išvardintus teisės aktus, kurie reglamentuoja šilumos tiekėjų, pastatų savininkų ir šildymo ir karšto vandens sistemų prižiūrėtojų teises ir pareigas:

- Lietuvos Respublikos civilinis kodeksas;
- Lietuvos Respublikos šilumos ūkio įstatymas;
- Lietuvos Respublikos daugiabučių gyvenamųjų namų ir kitos paskirties pastatų savininkų bendrijų įstatymas;
- Lietuvos higienos norma HN 42:2009 „Gyvenamųjų ir visuomeninių pastatų patalpų mikroklimatas“, patvirtinta LR sveikatos apsaugos ministro 2009 m. gruodžio 29 d. įsakymu Nr. V-1081;
- Šilumos tiekimo ir vartojimo taisyklės, patvirtintos LR energetikos ministro 2010 m. spalio 25 d. įsakymu Nr. 1-297;
- Šilumos tinklų ir šilumos vartojimo įrenginių priežiūros (eksploatacijos) taisyklės, patvirtintos LR energetikos ministro 2010 m. balandžio 7 d. įsakymu Nr. 1-111;
- Pastato šildymo ir karšto vandens sistemos priežiūros tvarkos aprašas, patvirtintas LR energetikos ministro 2009 m. lapkričio 26 d. įsakymu Nr. 1-229;
- Lietuvos higienos norma HN 24 : 2003 „Geriamojo vandens saugos ir kokybės reikalavimai“, patvirtinta LR sveikatos apsaugos ministro 2017 m. spalio 25 d. įsakymu Nr. V-1220;
- Šilumos energijos ir šilumnešio kiekio apskaitos taisyklės, patvirtintos LR ūkio ministro 1999 m. gruodžio 21 d. įsakymu Nr. 424;
- Santykinių šilumos pastatui šildyti, karštam vandeniui ruošti ir karšto vandens temperatūrai palaikyti suvartojimo rodiklių apskaičiavimo metodika, patvirtinta Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos 2015 m. spalio 30 d. nutarimu Nr. O3-578.

Teisės aktais nustatyta, kad:

- Šildymo sezoną galima pradėti, kai tris paras iš eilės vidutinė lauko oro temperatūra yra žemesnė už +10° C.
- Šildymo sezono pradžią, atsižvelgdama į faktinę lauko oro temperatūrą, nustato savivaldybės institucija, savo pavaldume esančioms įstaigoms.
- Kiti šilumos vartotojai, įskaitant ir daugiabučius gyvenamuosius namus, gali pradėti šildymą savo nuožiūra, nepažeidžiant nustatytų higienos normų. Nepasinaudojus šia galimybe visi vartotojai pradeda šildymo sezoną pagal savivaldybės nustatytą grafiką.
- Šilumos tiekėjas, suderinęs su savivaldybės institucija, nustato pastatams ar jų grupėms šildymo įjungimo eiliškumą.

Kiekvieno, prijungto prie CŠT sistemos, pastato savininkas, daugiabučio namo valdytojas (administratorius) ir/ar pastato šildymo ir (ar) karšto vandens sistemų prižiūrėtojas (eksploatuotojas), privalo turėti parengtus, teisės aktuose nustatyta tvarka įformintus ir galiojančius, tokius dokumentus:

- Pastato šildymo ir (ar) karšto vandens sistemos aprašas;
- Pastato šildymo ir (ar) karšto vandens sistemos veikimo ir avarijų likvidavimo instrukcija;
- Pastato šildymo ir (ar) karšto vandens sistemos priežiūros (eksploatavimo) instrukcija;
- Pastato šildymo ir (ar) karšto vandens sistemos priežiūros (eksploatavimo) darbų žurnalas;
- Šilumos punkto schema;
- Šilumnešio parametrų grafikas;

- Šilumnešio, įskaitant karštą vandenį, parametrų ir atsiskaitomųjų šilumos ir geriamojo vandens apskaitos prietaisų rodmenų registravimo žurnalas;
- Pastato šilumos įrenginių parengties šildymo sezonui aktas (akto formos pavyzdys – Šilumos tiekimo ir vartojimo taisyklių 2 priedas).

Pastato šilumos įrenginių parengties naujam šildymo sezonui aktą prieš kiekvieno šildymo sezono pradžią turi pasirašyti pastato šildymo ir karšto vandens prižiūrėtojas (eksploatuotojas) kartu su pastato savininkų bendrija arba pastato bendrojo naudojimo objektų administratoriumi. Pastato šildymo ir karšto vandens sistemų **prižiūrėtojas** prieš šildymo sezono pradžią, bet ne vėliau nei iki einamųjų metų **rugsėjo 15 d. valdytojui** turi pateikti **užpildytą** ir pastato šildymo ir karšto vandens sistemų **prižiūrėtojo pasirašytą pastato parengties šildymo sezonui aktą**. Ginčus tarp šio proceso dalyvių sprendžia Valstybinė energetikos inspekcija prie Energetikos ministerijos.

Valdytojas **ne vėliau nei per 5 darbo dienas** nuo pastato parengties šildymo sezonui akto pasirašymo dienos **privalo pateikti jo kopiją šilumos tiekėjui**.

Neatlikus teisės aktuose nustatytų pasiruošimo šildymo sezonui darbų ir neturint pastato šilumos įrenginių parengties šildymo sezonui akto, vartoti šilumą draudžiama.

Teisės aktų taip pat nustatyta, kad:

- Šilumos tiekėjai užtikrina nenutrūkstamą reikiamo potencialo šilumnešio tiekimą vartotojams **iki pastatų įvadų**.
- Pastatų savininkai, daugiabučių namų valdytojai (administratoriai) ir/ar pastatų šildymo ir (ar) karšto vandens sistemų prižiūrėtojai **užtikrina pastatų šildymo ir karšto vandens sistemų paleidimą, nuorinimą bei tolygų visų pastato patalpų šildymą ir karšto vandens tiekimą**.
- **Pastato šildymo ir karšto vandens sistemos prižiūrėtojas (eksploatuotojas)** pagal faktinį šilumos energijos suvartojimą pastate skaičiuoja **santykinius šilumos šildymui, cirkuliacijai ir karštam vandeniui ruošti sunaudojimo rodiklius**, vadovaudamasis Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos patvirtinta skaičiavimo metodika, **analizuoja gautus duomenis, teikia juos pastato savininkui** arba daugiabučio namo bendrojo naudojimo objektų valdytojui, daugiabučio namo butų ir kitų patalpų savininkų bendrijai, butų ir kitų patalpų savininkų jungtinės veiklos sutarties dalyvių įgaliotam asmeniui arba bendrojo naudojimo objektų administratoriui, pagal kompetenciją **rengia pasiūlymus dėl šilumos energijos taupymo priemonių įgyvendinimo**.

Siekiant sumažinti šilumos suvartojimą ~20-25 proc. ir užtikrinti reikiamą oro temperatūrą kiekviename tipiniame iki 1992 m. statybos nerenovuoto daugiabučio namo bute, būtina atlikti:

- **Vidaus šildymo** sistemos **subalansavimas**;
- **Karšto vandens** sistemos **subalansavimas**;
- **Termostatinių** ventilių ant šildymo prietaisų įrengimas
- **Individualios šilumos apskaitos** kiekvienam butui įrengimas (**šilumos kiekio dalikliai**);
- **Išmanioji (Smart metering)** vienalaikio rodmenų nuskaitymo iš daliklių ir karšto vandens skaitiklių butuose **apskaita** (pagal 2012/27/ES Efektyvumo direktyvos reikalavimus).

Jei daugiabutyje vis dar naudojamas sovietinės gamybos elevatorinis šilumos punktas, būtina jį pakeisti į modernų automatinį šilumos punktą, kuris turėtų galimybę reguliuoti į vidaus šildymo sistemas tiekiamo šilumnešio parametrus pagal lauko oro temperatūrą.

Visa tai leistų gyventojams patiems reguliuoti šildymą savo butuose, tipiniam 3 kambarių butui mokėjimai už šildymą sumažėtų ~ 20 Eur/mėn., gyventojai nemokėtų už kaimynų nedeklaruotą vandenį, sumažėtų socialinės problemos bei būtų pasiekti 2012/27/ES Efektyvumo direktyvos tikslai.